

Kenmerk	W05.14.0078/I
Datum advies	7 mei 2014
Vindplaats	Staatscourant

Volledige tekst

Ontwerpbesluit houdende regels over de centrale eindtoets of andere eindtoetsen in het primair onderwijs, over een leerling- en onderwijsvolgsysteem in het primair onderwijs en over toelating van leerlingen tot het voortgezet onderwijs (Toetsbesluit PO), met nota van toelichting.

Bij Kabinetsmissive van 26 maart 2014, no.2014000619, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, bij de Afdeling advisering van de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt het ontwerpbesluit houdende regels over de centrale eindtoets of andere eindtoetsen in het primair onderwijs, over een leerling- en onderwijsvolgsysteem in het primair onderwijs en over toelating van leerlingen tot het voortgezet onderwijs (Toetsbesluit PO), met nota van toelichting.

Het ontwerpbesluit bevat nadere regels over de eindtoets primair onderwijs en de kwaliteit van leerling- en onderwijsvolgsystemen. Deze eisen zijn een uitwerking van de Wet eindtoetsen PO, die naar verwachting met ingang van het schooljaar 2014-2015 in werking treden voor het primair onderwijs.

De Afdeling advisering van de Raad van State onderschrijft de strekking van het ontwerpbesluit, maar maakt daarbij kanttekeningen over de invulling van de eindtoets voor het vak Nederlandse taal en over de wijze waarop scholen moeten omgaan met onregelmatigheden en onvoorziene omstandigheden tijdens de toets.

1. Eindtoets Nederlandse taal

Ingevolge het nieuwe artikel 9b, tweede lid, van de Wet op het primair onderwijs meet de centrale eindtoets kennis en vaardigheden van de leerling op het terrein van Nederlandse taal. Ingevolge artikel 3, tweede volzin, van het ontwerpbesluit, heeft de centrale eindtoets voor Nederlandse taal betrekking op de domeinen 2 (Lezen) en 4 (Begrippenlijst en Taalverzorging) van dit referentieniveau. De domeinen 1 (Mondelinge Taalvaardigheid) en 3 (Schrijven) komen in deze toets niet aan bod. Dit roept de vraag op of de centrale eindtoets voor Nederlandse taal in haar huidige vorm een representatief beeld geeft van het niveau van de leerlingen. Volgens de toelichting kan de centrale eindtoets te zijner tijd worden aangevuld met overige vaardigheden, zodat bijvoorbeeld ook de mondelinge taalvaardigheid bij leerlingen wordt gemeten. (*zie noot 1*) De toelichting vermeldt niet op welke termijn uitbreiding van de toetsing voor Nederlandse taal op die domeinen zal plaatsvinden, en evenmin welke concrete stappen daartoe thans worden ondernomen.

De Afdeling adviseert in de toelichting op deze vragen in te gaan.

2. Onregelmatigheden en onvoorziene omstandigheden

Artikel 6 van het ontwerpbesluit bevat een regeling over de verdeling van

verantwoordelijkheden en bevoegdheden bij onregelmatigheden en onvoorziene omstandigheden. Onder onregelmatigheden vallen gedragingen als afkijken, of afwezigheid zonder geldige reden, onder onvoorziene omstandigheden situaties zoals een staking, of de dood van een leerling. Ingevolge artikel 6, eerste lid, moet de directeur elke onregelmatigheid en de naar aanleiding daarvan getroffen maatregel melden aan de Inspectie voor het onderwijs (hierna: de inspectie). De inspectie kan besluiten dat de eindtoets geheel of gedeeltelijk opnieuw wordt afgenomen (lid 2). Het derde lid bepaalt dat indien onvoorziene omstandigheden ertoe leiden dat de eindtoets niet of niet op de voorgeschreven wijze wordt afgenomen, het bevoegd gezag beslist hoe moet worden gehandeld, na overleg met de toetsaanbieder.

De toelichting motiveert niet waarom onregelmatigheden en de naar aanleiding daarvan getroffen maatregelen aan de inspectie moeten worden gemeld, en beslissingen naar aanleiding van onvoorziene omstandigheden niet.

De Afdeling adviseert dit onderscheid nader toe te lichten.

3. De Afdeling verwijst naar de bij dit advies behorende redactionele bijlage.

De Afdeling advisering van de Raad van State geeft U in overweging in dezen een besluit te nemen, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De vice-president van de Raad van State

Redactionele bijlage bij het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State betreffende no.W05.14.0078/I

- In artikel 34.4 van het Besluit bekostiging WPO, onder c, "groepskenmerken" vervangen door: schoolkenmerken.

Nader rapport (reactie op het advies) van 27 mei 2014

De opmerkingen van de Afdeling advisering hebben er toe geleid dat in de nota van toelichting thans als volgt is ingegaan op de door de Afdeling naar voren gebrachte onderdelen. De nummering, die in dit nader rapport wordt gebruikt, sluit aan bij die van het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State.

1. Eindtoets Nederlandse taal

In de artikelsgewijze toelichting bij artikel 3 wordt ingegaan op de vraag of de centrale eindtoets in zijn huidige vorm wel een representatief beeld geeft van het niveau van de leerlingen. De keuze voor het toetsen van een beperkt aantal domeinen Nederlandse taal en rekenen wordt uitgelegd. Daarnaast is aan de toelichting een passage toegevoegd waarin uiteen wordt gezet welke stappen nog moeten worden genomen voordat met een digitale - adaptieve - eindtoets de mogelijkheid kan ontstaan om in de toekomst taal en rekenen breder te toetsen.

2. Onregelmatigheden en onvoorziene omstandigheden

Naar aanleiding van de opmerking dat de toelichting niet motiveert waarom onregelmatigheden en de naar aanleiding daarvan getroffen maatregelen aan de inspectie

moeten worden gemeld, en beslissingen naar aanleiding van onvoorziene omstandigheden niet, is de toelichting uitgebreid. De redenen voor dit onderscheid worden in de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6 uiteengezet.

De redactionele opmerking is overgenomen. Ook op een aantal andere onderdelen is de tekst verbeterd. Zo is in de toelichting de procedure verduidelijkt die het voor toetsaanbieders mogelijk maakt om voorafgaand aan een aanvraag om toelating van een andere eindtoets, alvast contact te leggen met het secretariaat van de Expertgroep toetsen PO. Ook is het onderscheid tussen de algemene toetswijzer, die het College voor Toetsen en Examens voor alle eindtoetsen vaststelt, en de verschillende specifieke toetswijzers of handleidingen scherper neergezet. In de handleiding of specifieke toetswijzer wordt de eindtoets inhoudelijk verantwoord.

Ik moge U hierbij gewijzigde ontwerpbesluit en de gewijzigde nota van toelichting doen toekomen en U verzoeken overeenkomstig dit ontwerp te besluiten.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

(1) Nota van toelichting, paragraaf 2.2.2 "Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen", blz. 13.

[Gehele tekst ontwerpregeling met toelichting \(doc, 243 kB\)](#)